

ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING RETIREMENT INVESTMENT DECISIONS AMONG INDIVIDUALS IN
BANGKOK AREA

กีรติ คล้ายวิจิตร

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Keerati Klavijit

E-mail: keerati5551@hotmail.com

Department of Accounting, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประชากรศาสตร์ 2. เพื่อให้ทราบถึงการตัดสินใจลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 3. เพื่อศึกษารูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ (1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ

แบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน ส่วนที่ (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการเงินและการลงทุน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านผลตอบแทน ส่วนที่ (3) รูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ ด้านการลงทุนที่เป็นเงินฝาก ได้แก่ ฝากประจำ ฝากออมทรัพย์ ด้านการลงทุนที่ไม่ใช่เงินฝาก ได้แก่ หุ้น กองทุน ทอง บ้าน/คอนโด

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ที่มี อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณแตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และค่าใช้จ่ายต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน คือ ความรู้ทางการเงินและการลงทุน และพฤติกรรมทางการเงิน สามารถอธิบายรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณได้เท่ากับร้อยละ 32.30 ส่วนตัวแปรด้านราคา และด้านผลตอบแทน ไม่สามารถอธิบายรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การลงทุน, การเกษียณ, การลงทุนที่เป็นเงินฝาก, การลงทุนที่ไม่ใช่เงินฝาก

ABSTRACT

The research on Factors Affecting Retirement Investment Decisions Among Individuals in Bangkok Area aims to achieve the following objectives: (1) To study the factors affecting retirement investment among the population in the Bangkok Metropolitan Area, categorized by demographics, (2) To understand the investment decisions for retirement among the population in the Bangkok Metropolitan Area, and (3) To analyze the patterns of retirement investment among the population in the Bangkok Metropolitan Area. The study's sample group consists of 400 individuals from the population within the Bangkok Metropolitan Area. The research employs a questionnaire as the research instrument, divided into three parts: (1) Personal factor data of respondents, including gender, age, education, marital status, occupation, monthly income, and monthly expenses, (2) Investment influencing factors, encompassing financial knowledge and investment, financial behavior, and returns on investment, and (3) Retirement investment patterns, including deposit-based investments, such as fixed deposits and savings, as well as non-deposit investments, such as stocks, mutual funds, gold, and real estate.

The study's results reveal differences in retirement investment patterns among individuals based on factors such as occupation and monthly income. Different investment patterns are

observed concerning gender, age, marital status, education, and monthly expenses. However, no significant differences in retirement investment patterns were found, based on these variables. The factors that significantly influence retirement investment are financial knowledge and investment, as well as financial behavior, which explain retirement investment patterns up to 32.30%. However, variables related to prices and returns cannot adequately explain retirement investment patterns with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: Investment, Retirement, Deposit-Based Investments, Non-Deposit Investments

บทนำ

คำว่า "เกษียณ" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีความหมายว่า "สิ้นไป" ซึ่งใช้เกี่ยวกับการกำหนดอายุ เช่น เกษียณอายุราชการ ก็จะหมายถึงการสิ้นเวลารับราชการหรือการทำงาน โดยส่วนใหญ่แล้วประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชีย รวมถึงประเทศไทย มักถือกำหนดให้บุคคลที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ และความหมายของการเกษียณ สำหรับแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละคน ถ้าเป็นผู้ที่วางแผนล่วงหน้าไว้เป็นอย่างดีก็จะไม่กลัวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การเกษียณอาจส่งผลในทางลบมากกว่าทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนวิถีชีวิตที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย สาเหตุต่าง ๆ อาทิ การหมดอำนาจและบทบาทในทางสังคม การสูญเสียรายได้อันเป็นเหตุให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเงิน เป็นต้น สิ่งสำคัญที่จะต้องทำตั้งแต่วันนี้ก็คือการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่าชีวิตหลังจากที่เกษียณไปแล้วจะยังคงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

การลงทุน หมายถึง การนำเงินที่เก็บสะสมไปสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่าการออมให้ได้รับผลตอบแทนจากการใช้จ่ายนั้นในอนาคต ซึ่งผู้ลงทุนเชื่อว่า เงินสดหรือผลตอบแทนส่วนเพิ่มที่จะได้รับคืนนั้นจะสามารถชดเชยระยะเวลา อัตราเงินเฟ้อ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างคุ้มค่า หรืออาจกล่าวได้ว่าการลงทุนเป็นการออมเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้น โดยที่จะต้องยอมรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังนั้นการตัดสินใจลงทุน จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้และ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น จากการลงทุน

การลงทุนมีความสัมพันธ์กับด้านผลตอบแทน (Returns) และความเสี่ยง (Risks) การที่คนเราลงทุนก็เพราะเราคาดหวังจะได้รับผลตอบแทนเท่านั้นเท่านั้น แต่บางครั้งไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย จึงต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ผลตอบแทนจากการลงทุน มีหลายรูปแบบได้แก่ รายได้ตามปกติ (Current income) รายได้ตามปกติได้แก่ ดอกเบี้ยหรือเงินปันผลในกรณีที่บุคคลซื้อพันธบัตรหรือลงทุนใน

หุ้นต่าง ๆ ซึ่งกำหนดเวลาที่จะได้รับดอกเบี้ยหรือเงินปันผลตามที่บริษัทระบุไว้ กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital gains) ในกรณีของหุ้นสามัญที่บุคคลลงทุนซื้อไว้มีราคาสูงขึ้น ซึ่งเมื่อขายออกไปแล้วจะได้กำไร ค่าเช่า (Rent) ในการลงทุนซื้อทรัพย์สินโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกอสังหาริมทรัพย์ เช่นที่ดิน บ้าน อพาร์ทเมนต์ ที่อยู่อาศัย เมื่อนำไปให้ผู้อื่นเช่าก็จะมีรายได้ ค่าเช่าเป็นรายได้ที่คืนมาสู่เจ้าของผลตอบแทนอื่น ๆ (Others) เช่นการซื้อหุ้นสามัญก็จะมีสิทธิในหารออกกเสี่ยงเลือกคณะกรรมการของบริษัท และถ้าถือหุ้นไว้มากก็จะมีโอกาสจะได้รับเลือกเป็นผู้บริหารซึ่งสามารถกำหนดนโยบายของบริษัทได้ หรือสิทธิในการซื้อขายหุ้นใหม่ได้ในราคาพิเศษ เป็นต้น

ดังนั้นการวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นแนวทางให้ประชาชนที่เกิดความสนใจด้านการลงทุนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประชากรศาสตร์
2. เพื่อให้ทราบถึงการตัดสินใจลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษารูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดจำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มวิจัยในช่วงเดือนมิถุนายน 2566 – สิงหาคม 2566

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน

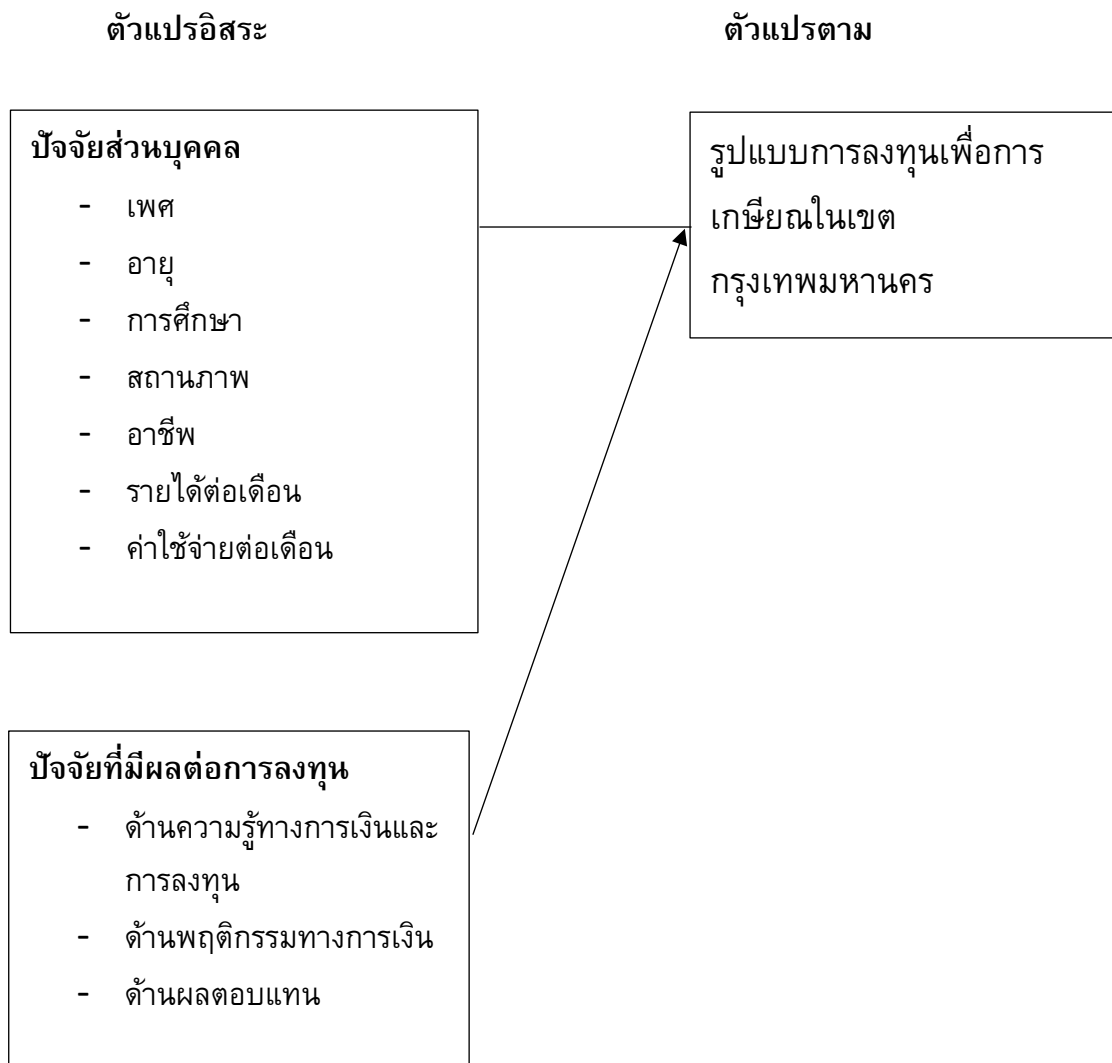
1.2 ปัจจัยการลงทุน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง

2. ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประเภทการลงทุนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผลตอบแทน ความเสี่ยง ประเภทของการลงทุน

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ จำแนกตามประชากรศาสตร์
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนกับรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการตัดสินใจลงทุนเพื่อการเกษียณแตกต่างกัน
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนมีมีการตัดสินใจลงทุนเพื่อการเกษียณแตกต่างกัน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเสาหลักของธนาคารโลก

ระบบการออมเพื่อเกษียณอายุหรือระบบบำนาญที่ธนาคารโลก (World Bank) นำมาเป็นแนวคิดและเสนอเป็นการทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ที่เรียกกันว่า “ทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น (Three Pillars)” (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย, 2553)

1. 1st Pillar: Public mandated, Publicly managed, Defined benefit system เป็นระบบแบบบังคับโดยประชาชนจ่ายส่วนหนึ่งและรัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกส่วนหนึ่งบริหารโดยหน่วยงานของรัฐกำหนดผลประโยชน์เป็นอัตราขั้นต่ำที่สมาชิกจะได้รับในประเทศไทย ได้แก่ กองทุนชราภาพของระบบประกันสังคม

2. 2nd Pillar: Public mandated, Privately managed, Defined contribution system เป็นระบบแบบบังคับโดยรัฐบังคับให้ประชาชนออมเพื่อเพิ่มหลักประกันในยามชราโดยอาศัยผลแห่งการทำงานของตนเอง รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคลเอกชนเป็นผู้บริหาร ในประเทศไทยมีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งน่าจะจัดได้ว่าเป็นเสาหลักต้นที่ 2 แต่จำกัดขอบเขตบังคับใช้กับข้าราชการเท่านั้น นอกจากนี้ กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการเสนอหลักการเพื่อออกกฎหมายจัดตั้งกองทุนภาคบังคับ สำหรับแรงงานภาคเอกชนเพื่อให้มีหลักประกันในการดำรงชีพเช่นเดียวกับข้าราชการ

3. 3rd Pillar: Privately managed, voluntary savings, Defined contribution system เป็นระบบการออมแบบสมัครใจรูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคลเอกชนเป็นผู้บริหารรัฐให้การสนับสนุนด้วยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ในประเทศไทยได้แก่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

ทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้นเปรียบเสมือนตาข่ายที่จะรองรับคุณไว้ให้สามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างไม่ลำบากการออมเงินผ่านเฉพาะเสาหลักต้นที่ 1 อาจมีเงินออมเพียงน้อยนิดไม่เพียงพอกับค่าครองชีพที่นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และในอนาคตภาระของรัฐบาลมีมากขึ้นสวัสดิการจากเงินกองทุนประกันสังคมอาจลดลงหรือมีจำกัดไม่เพียงพอ จึงควรมีเสาหลักต้นที่ 3 ที่ใช้หลักการพึ่งตนเองรองรับไว้เพื่อความอุ่นใจได้ว่า คุณจะมีเงินก้อนไว้ใช้เพิ่มเติมจากเสาหลักต้นที่ 1

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนาวุฒิ ธีรกีตกร และ สมศรี เวินทอง (2563) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จากการศึกษาพบว่าผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีระดับความคิดเห็นต่อความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการออม

เงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการออมเงินและด้านทัศนคติการออมเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้ทางการเงิน อยู่ในระดับน้อย

กชพรรณ จันท์แก้ว , สายชล นาคคล้าย และดร.พรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณการทำงานของประชากรในจังหวัดระยอง จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเกี่ยวกับการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณการทำงานของประชากรในจังหวัดระยองทั้งในภาพรวม และรายด้านรูปแบบการออมเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน และด้านทัศนคติการออมเงิน อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ระดับความสำคัญ ของการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณการทำงานของประชากรในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบการออมเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน และด้านทัศนคติการออมเงิน ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบ เป็นรายข้อ พบว่า การออมเงินโดยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และความไม่แน่นอนของสถานะเศรษฐกิจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงินมีความแตกต่างกัน

พรพิมล จรุงวิศาลกุล และ ประมินทร์ โฆษิตกุลพร (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกรณีศึกษา: พนักงานบริษัท swasta จำกัด จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยเศรษฐกิจจึงมีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากที่สุดโดยมีปัจจัยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นปัจจัยอันดับที่หนึ่งรองลงมาคือปัจจัยด้านผลตอบแทนของกองทุนส่วนบุคคล ได้แก่อายุการทำงานรองลงมาจำนวนสมาชิกในครอบครัว

สยาม เกิดจรัส (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ: กรณีศึกษาชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานครมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย รองลงมา คือด้านการจัดสร้างแผนด้านการรวบรวมข้อมูลด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผน และด้านการดำเนินการตามแผนตามลำดับ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานครที่มีอายุระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการ

เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปจากตัวอย่างผู้บริโภคนในเขตกรุงเทพมหานคร การดำเนินการวิจัยประกอบตามระเบียบวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลของสำนักงานปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2565) ระบุจำนวนราษฎรในเขตกรุงเทพมหานครเป็นจำนวน 5,494,932 คน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ตัวเลขดังกล่าวในการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้นได้ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย คำถามคัดกรองเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการเงินและการลงทุน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านผลตอบแทน ประกอบด้วยคำถาม 9 ข้อ โดยรูปแบบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (5=มากที่สุด และ 1=น้อยที่สุด)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 6 ข้อ โดยรูปแบบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (5=มากที่สุด และ 1=น้อยที่สุด)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน และรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ t-Test และความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณ โดยใช้การวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งจะเป็นการทดสอบว่าปัจจัย ด้านใดบ้างมีผลต่อการตัดสินใจเพื่อลงทุนในภาพรวมในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธี Principal Component Analysis ในการหาจำนวนขององค์ประกอบ (Factor) ที่เกิดจากข้อคำถาม และกำหนดค่าในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าน้ำหนักของข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบโดยให้ Eigenvalue มีค่าเท่ากับ 1 เป็นค่าที่ต่ำที่สุดในการควบคุมจำนวนองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของข้อคำถาม ว่ามีค่ามากที่สุดอยู่ที่องค์ประกอบใด ก็ จะจัดให้อยู่องค์ประกอบนั้น แต่มีข้อแม้ว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของแต่ละข้อคำถาม ควรจะมีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป เพื่อแสดงว่าตัวแปรนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (“Collinearity”, 2012; ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2548 และ รสริน ศรีสีกันนท์, 2555)

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 236 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.00 มีอายุ 25 - 40 ปี จำนวน 213 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.25 มีสถานภาพโสด จำนวน 240 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 288 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.00 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 158 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีรายได้ต่อเดือน 15,001-25,000 บาท จำนวน 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.50 และมีค่าใช้จ่ายต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.50

กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับสำคัญมาก คือ ด้านด้านพฤติกรรมทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน และการลงทุน และระดับปานกลาง คือ ด้านผลตอบแทน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ผู้ที่มี อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณแตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และค่าใช้จ่ายต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบ

การลงทุนเพื่อการเกษียณไม่แตกต่างกันผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน คือ ความรู้ทางการเงินและการลงทุน และพฤติกรรมทางการเงิน สามารถอธิบายรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณได้เท่ากับร้อยละ 32.30 ส่วนตัวแปรด้านราคา และด้านผลตอบแทน ไม่สามารถอธิบายรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้ การมีเพศที่ต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สยาม เกิดจรัส (2561) ที่กล่าวว่า ประชาชนชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกันมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณไม่แตกต่าง

จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้ การมีสถานภาพที่ต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาวุฒิ ธีรกีตกร และ สมศรี เว็นทอง (2563) ที่กล่าวว่า สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้ การมีอาชีพที่ต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินกฤต วงศ์รักษ์ (2562) ที่กล่าวว่า อาชีพ มีผลต่อการวางแผนเกษียณ ด้านความเป็นเจ้าของด้านหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และในภาพรวม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้ การมีรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ นันทแพทย์ (2566) ที่กล่าวว่า รายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีการตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. ด้านความรู้ทางการเงินและการลงทุน จากผลการศึกษาพบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นควรให้ความสำคัญในเรื่องของการให้ความรู้เกี่ยวกับการเงินและการลงทุนต่าง ๆ การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อการเกษียณ เพื่อช่วยให้ประชาชนคนทั่วไปเข้าถึงการลงทุนเพื่อการเกษียณมากยิ่งขึ้น

2. ด้านพฤติกรรมทางการเงิน จากผลการศึกษาพบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นควรให้ความสำคัญในเรื่องวินัยการเก็บออม โดยกำหนดเป้าหมายการออมเพื่ออนาคตของทุกคน

3. ผลตอบแทน จากผลการศึกษาพบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจเลือกลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการจัดการกับกำไร/ขาดทุนจากการลงทุนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการนำกำไรไปลงทุนเพิ่มหรือการจัดการผลขาดทุน

4. จากการศึกษาครั้งนี้ ภาครัฐหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ ควรผลักดันให้มีการเพิ่มเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการเงิน การลงทุนภาษี และการเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณในทุกกระดับให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มความเข้าใจอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดจำนวน 400 คน เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างประชากรในส่วนอื่นภายในประเทศ เพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณของกลุ่มประชากรอื่น ๆ ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ทำการศึกษาอยู่นี้ เพื่อจะได้มีผลของข้อมูลใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อธุรกิจ หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้งานได้ เช่น กฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น ที่อาจมีอิทธิพลกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณ

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกรูปแบบการลงทุนเพื่อการเกษียณกับจังหวัดอื่น ๆ ภายในประเทศเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กชพรรณ จันท์แก้ว, สายชล นาคคล้าย, & ดร.พรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก. (2564). การออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อม
การเกษียณการทำงานของประชากรในจังหวัดระยอง. วารสารบัญชี ปริทัศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 6(2).
ธนาคารแห่งประเทศไทย. การวางแผนเกษียณ. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2566 จาก
<https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/retirement.html>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. การออม. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2566 จาก
<https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/saving.html>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. การวางแผนการเงิน. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2566 จาก
<https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/planning-steps.html>
- พรวรรณ นันทแพทย์. (2566). อิทธิพลของคุณลักษณะบุคลิกภาพการยอมรับเทคโนโลยีพฤติกรรมการลงทุนที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนสกุลเงินดิจิทัล. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(7), 46-46.
- Charungwisankul, P., & Khositkulporn, P. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กรณี ศึกษา: พนักงานบริษัท swastaจำกัด. *Journal of Suvarnabhumi Institute of Technology (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 242-253.
- Kerdjaras, S. (2561). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ: กรณีศึกษาชุมชนการ เหวะท่าทราย กรุงเทพมหานคร. *Suthiparithat*, 32(102), 58-69.
- Teerakittikon, T., & Woenthong, S. (2563). แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง. *Journal of Industrial Business Administration*, 2(2), 40-58.
- Wongrak, C. (2564). การตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. *Journal of Accountancy and Management*, 13(2), 176-190.